

Carmen Valois

IRAKASLEA

Atzekoz aurrera

Azken bolada honetan egunkariak atzekoz aurrera irakurtzen ditut. Bai, ohiko moduari muzin eginez, horrela ekiten diot eguneroko erri-toari. Atzetik hasten naiz, eta gero matxinsalto baten antzera, saltoka mugitzen naiz orrialdeen zehar begirada zutabeetan pausatzen.

Horietan baitatza, hain zuzen ere, nire irakurketa era justifikatzen duen arrazoa. Izan ere, berri agentziek, eta ondorioz egunkariak zabaltzen dituzten informazio homogeneoen aurrean, zutabegileek eskaintzen dituzten ikuspuntuak anitzak eta jasoak izaten dira. Eta irakurleak horiek behar ditu pentsamendu autonomo bat garatzeko eta baita iritzi propioa sortzeko ere. Horretarako ezinbestekoak dira zutabegileek erabiltzen dituzten argudio, hipotesi eta tesiak.

Hau kontuan izanda, oso garrantzitsua iruditzen zait nola eta zertarako erabiltzen den zutabeek osatzen duten “gune publikoa”. Azken finean, idazten duena gizaki pribilegiatu bat bilakatzen baita. Zergatik, ordea? Ba, bere argudioak eta arrazoiak plazaratzeko eta azaltzeko eskubidea aitortzen zaiolako.

Eta ez nator ni zutabegileen soziologia egitera: zutabegileek, irakurleek bezala, helburuak eta motibazioak ezberdinak izango dituztelako,

DANI BLANCO

batzuek analitikoagoak, bestetzuek balorati-boagoak; hainbatek orientabideak eskainiko dituzte, beste batzuek estimuluak... Edozein modutan, abiapuntua niretzat, irakurleari zor zaion errespetuan datza. Hori gabe, zer da ba idaztea? Ez al da norberaren txokotik bestearenganako bideari zintzoki egitea?

Eta galdera honek erantzukizunaren eremura garamatza. Zentzu honetan, norberak bere burua ezagutzea da aurreneko pausoa. Bestela, batzuetan agerikoa da, zutabegileak espazio hori baliatzen duela bere zalantza existentzialak agertzeko, eta ene irudiko, irakurlea nahastu egiten du, honek ez baitaki laguntza eske ari zaion edo zertan ari den. Horregatik, beharrezkoa da norbera bakean egotea bere buruarekin, emozio eta beldurrak kontrolpean izanda, jarraian, hausnarketa-deliberazio prozesuari heldu ahal izateko.

Dudarik gabe, pentsamendu kritikoa garatzea beharrezkoa den aro berri honetan, merezi du ariketa egiteak; are gehiago gaur egun, egunkariak irakurtzea ia bazterreko jarduera bilakatu denean. Eta nola ez, aukeratzeko gaitasuna geurea dugun bitartean, hautua egin dezagun. Eta nirea ezagutzen duzue: atzetik hasi aurrera egin ahal izateko.

Besterik gabe, irakurle. Ongi izan. ■

«
Batzuetan zutabegileak
espazioa baliatzen du bere
zalantza existentzialak
agertzeko, eta irakurlea
nahastu egiten du
»

HIRUKO TXIKIAN

Joxemari Ostolaza

Barna ibiltzea egokitu zaigu. Lleidatik hasi eta Bartzelonan bi eguneko egonaldia egin ostean Tarragonara egin behar izan dugu ogibidea ardura. Bikain hartzen gaituzte gure gaitasun profesionalaz at, euskaldunok badugulako haiantzat fundamenturik, guk baino lehenagokoek utzi arrastoa zabala bezain sakona baita. Ibili garen enpresetan katalanaz egin digute lehen agurra, gure gaztelerazko erantzunaren ondoren barkamena entzun behar izan dugularik. Lotsa puntua ekartzen digu egoerak, eurentzat guztiz normalizatua dutena. “Ez dute denek zuek bezala erreakzionatzen, espainolek haserre plantak egiten dizki-

Kataluniatik

gute eta ez dute barkamena berehala onartzen. Euskaldunekin erraza da, beti ere saiatzen dira agurra katalanaz dakiten apurraz egiten. Eta gaitzerdi saltzera datozenean, erosterakotan lekuz kanpo daudenak gu izango bagina bezala sentiarazten baikaituzte. Ez dute kontutan hartu nahi gure eremuko, gure arteko hizkuntza darabilgula. Datorrena kanpokoa dela badakigunean, lehen hitza bere hizkuntzan egiten saiatzen gara, baina heldu dena nongoa den ez dugu beti jakiten”. Harreran dagoen baten esaldiak dira. Frantzia edo Espainian ez zaizkigu holakoak gertatzen, hizkuntza bakarrekoak bailiran hartzen gaituzte eta ez dute inoiz barkamenik eskatu behar. Ze pagotxa! ■